

Evidencijski broj / Article ID: 11555855
 Vrsta novine / Frequency: Dnevna
 Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
 Rubrika / Section: Kultura

PULA FILM FESTIVAL PRIKAZANI 'KORAK PO KORAK' BILJANE ČAKIĆ-VESELIČ I NOIROVSKI 'MRAK'

Splitski film noir Dana Okija

•• Zar je hrvatskoj kinematografiji potreban još jedan film o nesretnom Domovinskom ratu? Čini se da jest. "Korak po korak" Biljane Čakić-Veselić, nekoć poznat pod (radnim) naslovom "Prevoditeljica", lociran je u Osijek 1991. godine. Plakat filma - na kojemu Ksenija Marinković izmiče gelerima bombardiranih kuća i vozila, dok je pogledom ispraća nevino pašće - sugerirao je korak unatrag u devedesete, dane "Vremena za..." i sličnih ratnih drama.

Treba reći: "Korak po korak" nije baš toliko loš. A i redateljica, autorica odličnog dokumentarca "Dečko kojem se žurilo" (2001.), izjavljuje kako film (politički) ne ide ni lijevo ni desno, nego govori o običnim ljudima koji su se našli u ratu. Obične ljude predvodi sud-

ska tumačica za njemački jezik Vjera Kralj (Marinković). Iako je u Osijeku "krv do koljena", noću i danju se slušaju mine, brižna majka tjera inat i ne želi napustiti frontu zbog sina Tome (Sreten Mokrović).

Vjera ga posjećuje u zapovjedništvu i moli da se vrati kući, ali on odbija. U međuvremenu, u radnju se uvodi tajnoviti lik Johanna Grossa (Nenad Cvetko), Nijemca sa "srpskom facom", koji dolazi u Osijek iz okupirane Baranje bez pratnje, dokumenata..., a zapovjednik hrvatske vojske Brko (Goran Navojec) sumnja se da je "špijun bojišnice".

Johannova priča skreće pozornost s načelno zanimljiva motiva o ljubavi i požrtvornosti majke (hrabrost) prema sinu jedincu. Čakić-Veselić je film posvetila "ženama koje su preživjele rato-

ve i othranile svoje obitelji". Solidna Ksenija Marinković jurca mjestimice živahnom mizanscenom u crvenom kaputiću (simbolika), kao ona djevojčica iz "Schindlerove liste", da bi na kraju filma zaplesala na oranici s gotovo svim likovima, poput male Lee u "Lei i Dariji".

I "Mrak", splitskog redatelja Dana Okija, započeo je veoma potentno. Crno-bijele vizure poznatih toponima Splita (Riva, Bačvice, Dardin, trajektna luka...) i sugestivna fotografija stvaraju finu "noirovsku" vibraciju i film naizgled ide prema negdje. Oko se igra odnosom svjetla i tame, pozicirajući na toj razmеди likove koji se nalaze "u govnama". Usporedbe s filmom "Ta divna splitska noć" su neminovne zbog atmosfere. U najboljim trenucima (scenaristički) bolje zamišljeni ne-

go režirani "Mrak" uspijeva dočarati onaj pritajeni splitski bijes i čemer. Čak i započinje s prizorom drogiranja jedne zgodne Splitske (vrlo "filmična" Matea Elezović). No, u prvom planu "Mraka" je taksist Frane (Goran Marinković).

On će probuditi psihopata i "ono uništavajuće u sebi", te silovati i(li) ubiti šačicu zgodnih cura. "Ubojica u meni" na splitski način? Ne, nažalost. Iako je ovo njegov najprimljiviji film za širu publiku, Oko je ostao vjeran eksperimentalnim korijenima pa Franine žrtve s "onoga svijeta" lamentiraju i histeriziraju o životu.

To je šteta. Okijev film mogao je biti pr(a)vi splitski "noir" s podtekstom, lociran u grad u kojemu mrak počesto svijetli puno jače od sunca.

MARKO NJEGIĆ

Kadar iz filma Dana Okija 'Mrak'